

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Pénteken, Februárius' 9-dikén, 1827.

Francia Ország.

A' Párikamarában Jan. 19-dikén a' Gróf Montlosier, Jesuiták ellen intéztetett beszédének megczáfolására a' következő megjegyzéseket is felhordtta egyebek közt az Egyházi és Tanulási dolgokra ügyelő Minister: — „

„Már most azon vádakról szollok, mellyek a' Jesuiták ellen felhordattak. Azt mondják, hogy az ő moráljok (erköltsiségek) nagyon feslett volna, az az, hogy köztök, most igen komor, majd igen nyájas Casuisták találtatnának, hogy, mint kedvek tartja most egyiknek majd a' másinak segedelmével éljenek az elméken való uralkodásban, a'-szerént mint minden embereknek kedveket találhatják. —

„Valósággal találtattak, Uraim, a' Jesuiták között olly kényes Casuisták, kik a' Virtus' ösvényeit az által gondolták kiegyengetetni, hogy azokat, a'-mennyiben tsak lehetséges volt, az Evangyeliumi szentséges tisztasággal 's az emberi természetnek gyengeségeivel 's rendetlen indulataival össze békéltetni iparkodnának. Ezért mondtak ítéletet az ő fejeikre a' szent Szék és a' Frantzia Papság. Hanem, ha igazak akarunk lenni, tsakugyan meg kell vallanunk, hogy ez a' lágy tettsziseség (magakedveltetés) nem volt tulajdonos Karakter a' Jesuitákban; hogy egy kárhoyztásra méltó Theológus mellett huszan, ugyan azon társaságban találtattak, kik nem voltak olyanok; hogy ezen lágy tettsziseségnek egygyik legnagyobb ellenzője az ő Ge-

nerálissok Thyrsus Gonzales volt, mellyért őtet 1700-ben, a' Papságnak egy közönségesülésében, Bossuet is megditsérte. Szükségesnek tartom továbbá azt is megjegyezni, hogy azon Jesuiták, kik a' Lettres-provinciales által kigunyoltattak, nem Frantziák voltak. Volt-e valaha a' világon egy keményebb erköltsi Prédikátor, mint Bourdouloue? 's melly sok tagjai ezen Szerzetnek nem követték az ő példáját, mint Papi Orátorok!

„Általjában vévén, melly kevésse gondoltatható az, hogy a' Szerzetnek e' világ' minden részeire széllyel oszlattatott 20,000 tagjai, mind részes társai volnának annak a' rút özszeesküvésnek, melly oda czélta, hogy a' Keresztvén erköltsi tudománynak Szentsége, feltett célzással úgy megalatsonyittassék, hogy magát mindeneknek kívánságaihoz alkalmaztassa. Így tehát ezek a' büntelen, tudós, kötelességeikben híven eljáró emberek, nem egyebek, hanem egy zshiványok és gazemberek' gyülekezete voltak, melly arra törekedett, hogy a' közönséges erköltsiségnak, alapos systema szerént alája ásson, 's azzal, a' mi egy Kereszténynek legszentebb, leggyalázatosabb játékot üzzön. Ha valami ezen vádoltatott Társaságnak ártatlanságát mutathatja, valósággal ezen vádoltatásnak bámitó tsudállatossága az, a' mi azt kétségen kívül valóvá teheti.

„Továbbá azzal vádoltatnak a' Jesuiták, hogy nyilván való módon emez Ultramontanismus tudományt prédikálják, melly által a' Pápának Supre-

matiaja megesmértetik, sőt a melybe az a világi hatalom is befoglaltatik, melly ötet a Koronák Itélőbirájokká és Urokká teszi.

„Ügy vagyon Uraim, a Pápanak ezen Suprematiáját, kivált más nemzeteknél tanították a Jesuiták. De azt a Jesuitáknak felalkittatása előtt is, már 400 esztendőknél régebben, elterjedve hitték Európában. Ezen hit a tizenegyedik században kemény lábbon állott: a Szent Ignátz tanítványai pedig csak a 16 dik században állottak elé. Ezen tudomány (a Pápa Suprematiája) egy véres fejtelenség kebeléből szármozván, mint kitsapongó képzelődés, az elnyomatott népek elméjének szüleménye vala, melly népek szükséges képpen ott kerestek magoknak menedék helyet, a hol leg több tudomány és virtus mellett hatalmat is legnagyobbat láttak lenni, tudniillik a Romai Pápanál, kinek erőt is jó szívvel tulajdonítottak olyant, a millyennel magok nem birtak. A Jesuiták ezen vélekedést már erős lábbon állva tallálák: ök csak a folyamatos követték. Ide te szem, hogy az XVI-dik és XVII dik századok béli Jesuiták a Frantzia gondolkodási alapokhoz hűségeseznek lenni bizonyították magokat, melynek megmutatására én az 1681-dik, 1686-dik, 1713-dik, 1759-dik, és 1761-dik esztendőkből, hiteles bizonyító írásokat hordhatnék-fel. —

„Azzal vádolják továbbá a Jesuitákat, hogy a Király-gyilkolás irtóztató tudományának nagy követőji légyenek. —

„Meghatározva elmondhatjuk azt, hogy ezen tudománynak nem ök voltak a feltalálói. Minekelőtte azt Mariana nevű Spanyol, világ elejibe hozta volna, azt már a Constánczi Concilium egy Petit János nevű Doktornak személyében, kárhozatra ítélte vala. És azt is szükség megjegyezni, hogy ezen tudománynak a Szerzet Generálisa, Aquaviva, egy Határozásban, mellyet még ma is mindenek

olvashatnak, forma szerént ellene mondott. —

„Határ nélkül való uralkodás szomjuzással és nagyravágyással is vádolják a Jesuitákat. —

„Az ő ügy nevezett ditsőség-szomjuzások tsak buzgóság szomjuzása vala. Fontoljátok meg azt a sok jót, melly a Jesuiták által szeresztetett. Fordittsátok emléteket azon nevezetes könyvírókra, kiket ezen társaság Frantzia Országnak adott, vagy a kik ennek Oskolájiban formáltattak. Vessétek szemeiteket azon egész országokra, mellyeket ez a társaság a magok alkalmas volta, izadozása, sőt vérenek ontása által is nyert a ti kereskedeteknek; emlékezzetek az ök Kanadai, Paraguaybéli, Chinai tsudákkal tellyes Misziójikrol — 's meglátjátok, hogy azok a kevés rosszszak, mellyekkel a Philosophusok öket gyalázhatják, azokat a sok szolgálatokat, mellyeket ök a Keresztyén társaságnak tettek, fel nem érik. —

„De, ha nem olly bünösök a Jesuiták mint irattatik, hogyan történt, hogy ök az Universitásokat, az egyéb minden Papi-rendeket, a Tisztikarokat, a sok tudós könyvírókat, a Fejedelmeket, sőt még a Szent Széket is, melly öket elnyomta, illy nagyon felerelhettek magok ellen? Hogyan gyűjthették a magok fejeik felett össze azt a sok terhes-fellegzetet, a melly öket végezetre a földhöz verte? —

„Én pedig részemről azt kérdem, hogy, ha olly vétkesek voltak a Jesuiták, mint mondatik, hogyan érdemelhettek és nyerhették-meg két Századoknak lefolyta alatt illy sok Pápanak, a Püspökök sokkal nagyobb részének, illy sok Fejedelmeknek, illy sok Tisztikaroknak, egy Thounek, Seguiernek, Molének, Lemoignonnak, és sok másoknak tiszteletjeket? —

„Miért hogy a Közönséges Rendek, 1614-ben és 1615-ben, olly nagyon ditsérték a Jesuitákat 's olly kívánságot nyilat

loztattak rájuk nézve, hogy vajha ők a Religiónak, az erköltsiségnék, 's a nevelésnek jóvára számosodnának! —

„Hogyan történt, hogy a Frantzia Parlamentomok olly gyakran írtak a magok jegyző könyveikbe Pátensleveleket ezen társaság' Colégyomainak helyreállittatására nézve. —

„Hogyan történt, hogy olly papi személyek; mint Fenelon és Boszszuet, ezen társaságnak intézeteit és szolgálatait magasztalták, 's miért hogy 1761-ben 40 Püspökök, kiktől XV-dik Lajos tanácsot kérdett, azon négy kérdésekre, mallyek a' Jésuiták eránt elejikke terjesztettek, legnagyobb vigyázással való feleleteket adtak? —

„Végezetre hogyan történhetett, hogy a' szent emlékezetű VII-dik Pius Pápa, minnekutánna alig hogy szabadságát vissza kapta vala, úgy ítélte, hogy néki, mint Bullájában ki fejezte, majd az egész Keresztyén világ ohajtására, ezen Szerzetet vissza kellessék állítani?“

A' Párisi íróknak minden napi igen mérész elvetemedéseik között ezeket hordja-fel a' Párisi Csillag a' maga legújabb darabjában:

Az Aristarque' egyik volt írója azért adott Kérelmet a' Követek kamarájá' elejibe, hogy engedtessek meg néki az Igasság' Ministerét Peyronnét urat, Törvénszék' elejibe czitáltatni, azért, hogy ezen Ujságnak Felelő Redaktorát megbántotta.

Sarran nevű úr azért folyamodott kérelemmel a' Pairkamara' elejibe, hogy ez kérje a' Királyt, hogy oszlassa el a' Követek' kamaráját. — Harmadik a' Lyoni Válosztó Gyűlésnek az a' Kérelme, hogy a' Király büntettesse-meg azt a' Ministert, ki a' nyomtatási szabadság' megszorittatását illető törvény jóvallatnak a' Szerzője volt.

A' Párisi Kereskedők' társasága is meghatározta, hogy Kérelmet adjon-bé ezen törvényjóvallat ellen.

Portugallia és Spanyol Ország.

Azon Spanyol sereg, mellyek Portugallianak határai mellett vigyázó hadi línéát formáltak, újabban kemény parancsolatot vettek, hogy legkeményebb hadi fenyítéket tartsanak, azon Portugallusokat, kik a' Spanyol határra által találnak lépni, fegyvereikből tüstént vetkeztessek ki, 's mint már régebben is megparancsoltatott, küldjék az Ország' belső részeire a' határszélektől 60 mértföldnyi távolságra.

A' Csillag Párisban egy Madrid-ból Jan. 21-dikén indult levél szerént jententi, hogy Generális Longa az Ó-Kastiliai Fő Kapitány, Generális Fleures a' Ciudad-Rodrigói Kormányozó, 's Lorente nevű Brigadíros a' Principe' Regiment-jének Oberstere, hadi ítélőszék' elejibe álltattak, azért, hogy a' Portugalliai Insurgensek eránt elejikke adatott rendelkezésekhez nem tartották magokat, azokat által hágták.

Két napok óta egyik Ujságban se olvassuk, hogy a' Quotidienne azt mutogatná, hogy az Insurgensek nem verettettek-meg és hogy még most is előre nyomulnak Lisbona felé: de ellenben olvassuk azt, talám tíz fele fordítások szerént is a' Csillagban és a' Lisbonai ujságokban is, hogy a' Constitutziósok nagyon nyomni és szorongatni kezdték a' Marqui Chaves és Gen. Magesse' seregeiket. —

S. Sebastianbol így írnak Jan. 11-dikén: — „A' Constitutzió' Portugallus ellenségeinek ügye, kétségbeeséshez hasonlító módon áll. Beszéllek, hogy Marqui Chavest úgy megverték a' Constitutziósok, hogy egészen a' határszélekig visszavonni kénytelenítették seregeit, 's úgy látszik,

hogy kéntelen leszen mindenestől fogva egészen a' Spanyol földre által menni, mi-hent még egyszer réá ütnek a' Constitú-tziósok. Hanem mások úgy gondólkoznak, hogy a' Generális Silveira' (Marqui Caneilhás) plánuma, a' ki ezen egész Insurrek-tzió-nak feje és igazgatója, nem az, hogy Spanyol országba vissza fussanak, hanem, hogy az egész Insurgens ármáda apró tsapatokra oszolván, ezek magokat a' hegyek közzé vegyék 's éppen olly Guerilla-hadat folytassanak, mint a' Spanyolok folytattak Nápoléon ellen. (Gen. Silveira, a' Marqui Chavesné testvér bátya). —

Lisbonából Jan. 6 dikán: — „Marqui Chaves tellyes vissza-futásban foglalat-skodik. Azt már, mint gondolom, előbb is jelentettem, hogy Viseut is elhagytak az Insurgensek. Acerédó, Claudíno, és Villa-Flor minden erejeket öszszetsatolva dolgoznak, 's minden tekintetek olyanok, hogy az insurgálás' ügye, fogytán kezd lenni. Ha az Insurgenseket a' Spanyolok's mások nem segítették volna, a' Portugallus nemzet megkíméllődött volna attól a' motsoktól, hogy külső Nemzetnek segedelmé által szabadíttassék-meg az Insurrek-tziótól.

Lisbonából Jan. 13-dikán: — „Itt az Insurgensek' megverettetésének bővebb körülállásai még nem hirdettek-ki; de a' történet summa szerént igaz.“ — Jan. 14-dikén: — „Beszélik, hogy a' Britannus sergek is meg akarják támodni az Insurgenseket. Hanem e' talám tsak fenyegető-dzés inkább, mint valóságos akarat. Azon Insurgenseknek száma, kik a' megverette-tés után a' Villa-Flor' részére által állot-tak, 3—4 százra tétetik. Marschal Beresford vissza készül indulni Angliába.

Lisbonából Jan. 13-dikán: — Ma már az Udvari ujságban is jelentetik az insurgenseknek Villa-Flor által történt megverettetése a' Coruche-da-Beira körül

lévő hegyek között; a' verekedés vakmerő volt; Jan. 9 dikén délutáni 1 órától egész estvig tartott. Az Insurgensek azért vallot-tak illy sok kárt, hogy nagyon rossz ál-lásba helyheztették volt magokat, a' hol folytában kitétetve voltak a' Constitú-tzió-sok ágyú-tüzinek.

Egy, ugyan Lisbonából Jan. 13-dikán indult levélben olvassuk továbbá, hogy a' 4-dik és 10-dik számú Anglus gyalog Re-gementek onnét úthoz készültek Villa-Franka felé, a' melly öt mértföldnyire esik Lisbonától, de, mint gondolták, ez az előre-nyomulása az Anglus sergeknek nem egyébre nézve fogna történni, hanem tsak, hogy a' több érkezendő sergeknek helyet adjanak.

Török és Görög Tudósítások.

Most nagyon elkéstek a' Konstan-czinápolyi tudósítások. Tsak most ér-keztek-meg a' már Jan. 12-dikén útnak in-dult levelek, a' mellyek közzül e'-képpen beszéll az egyik Athéne városának az ostrom alól mondatott feloldoztatásáról: „

„Ámbár olly hírek repültek vala szél-lyel bizonyos idő előtt, hogy a' Törökök ezen város' fellegrvárának ostromlását félbe szakasztották volna. Azonban úgy kezd felvilágosodni a' dolog, és ezt bizonyítja a' Görög Országi Közönséges Ujságnak (új szerént) Déc. 16-dikán kijött darabja is, hogy még ekkor, az az Décember kö-zepéig, még nem valóságosult volt meg Athéne Akropolisának az ostrom alól való tellyes feloldoztatása; ámbár tellyes igasság volt az, hogy Reschid a' Seraskier, részint az eleségnek megfogyatkozása miatt, részint pedig azért, hogy Generális Karaiskaki a' régi Eleüsisből, melynek most Lesina a' neve, Dobrena felé kezdvén nyomulni, e'-szerént a' Török ár-mádanak a' szárnyát fenyegette — sergéknek egy részét Livadia és Szalóna felé útnak

indította: hanem még ekkor Athénében is tsakugyan hagyott hátra annyi Török serget, hogy az Akropolisi Görög őrző serget szemmel tarthassa, de nem annyit, hogy ezen várat szorosán békerítve tartassa, mellyet nyilvánással ki lehet abból hozni, hogy az Aeginából Dec. 9-dikén indult tudósítások szerént, Görög vezér Makrijani olly szerentsés volt, hogy 7 lovasokkal a várból kitsapván, a Török línéán által rontott 's azolta Aeginába is megérkezett; és hogy Oberst Fabvier, a ki Dec. 10-dikén Methanában egy Ipsarai hadi hájóra felült és 14-dikre virradó éjjel az Athénei partokra a három tornyokhoz kiszállott vala, 300 emberekkel, egy puskaorból álló szállítvánnyal, úgy bément Akropolisba, hogy senki útjába nem állott.

„Azon időben, mikor a Seraskier sergeinek nagyobb részével még Athénében és ezen környéken tanyázott és mikor Akropolist még annak módja szerént ostromlotta, a Görögök az ő háta megett már nagy készületeket tettek olly czéllal, hogy őtet majd későbbre jó következással meglephessék, olly módon, hogy az ő iparkodássoknak következáse Attikára is kiterjedjen. Az ő munkálódásaik közzé tartozott, hogy Karataszó, némelly ide-amoda kitsapó csoportokkal, minekutánna magát a Koletti és Bouter vezérlése alatt a tengeri vidékekről Skiatho és Skopolo nevű szigetekre összegyülekezett csapatokkal öszszetsatolta, a Negropontével általellenben lévő Keleti-partokról Talandon és Livadián által, Thébe és Athéne felé elényomúlt; míg az alatt egy más sokkal nagyobb számú Görög serg a Karaiskaki vezérlése alatt, a Nyugoti partokról nyomúlt ugyan azon pont felé előre.

„A Talandó felől jövő expeditziónak azonközben nem lett szerentsés resultátuma, melynek a lett következáse, hogy Reschid időt nyert arra, hogy a Gö-

rögök' elejibe meglehetősz számú armádat állithasson-ki, minekutánna a Negroponti Omer Basa is kedvező fordulásokat tett reá nézve. De nem illy szerentsés vala a Seraskier Napnyugot felé, mint hogy az Attika' Északnyugoti határain találtató hegyi lakosok, látván, hogy az Albániai sergeknek egy része hazájába vissza takarodott, lábra állottak 's magokat Karaiskakival Rachovánál Livádia és Szalóna között öszsze tsatolták, 's a Reschid sergeire, mellyek itt a Kiaja által vezéreltetek, néhány versben rájok ütöttek, 's az ő részekén volt a győzedelem, 's az itt említett Kiaja midőn a Görögök' hadi línéáján által akart vágni, elesett. E történt Dec. 6-dikán.

„A Törökök' vesztesé ezen verekedésben, a Görög ujságokban kijött tudósítások, 13 száz emberre teszik, 's ezen tsatát általjában véve a legfényesebbek közzé számlálják; a Törökök részén lévő tudósítások ellenben, azt erőssítvén, hogy ők hiteles kútfőből beszéllnek, 100-nál kevéssel teszik többre az ő veszteséket. Azt is erőssítik a Törökökkel tartó írók, hogy azok a tsaták, mellyeket itt a Görög ujságok, mint ütközeteket úgy rajzolnak-le, nem egyebek voltak, hanem tsak holmi apróság öszszetsapások. —

„Hanem ezt ennyibe hagyván, nem lehet azt meg nem vallanunk, a mi már az Aeginából mostanság Smirnába érkezett levelek által is megvalóságosított, hogy a Lepantói öböltől Északra lakozó hegyi népeknek, megnevezve az Agrafa és Kárpenissi nevű vidékeknek, ezen újabb felkelése, a Görögöknek kedvező környülálás, azért, hogy ezen népek, mellyekről a Törökök eddig azt gondolták, hogy nekik már egészen meghodóltak, olly gátat tehetnek hátulról az Akropolist ostromolni akaró Török armádanak, hogy utoljára az egész ostromból, semmi se fog lenni; mivelhogy a Törökök tsak akkor

foghatnának néminémű bátorsággal Akropolis' ostromlásához ismét hozzá, ha a hátok megett fekvő Török tartományokkal szabad vagy kinyitlt közösülések lehetne. E' pedig most egészszen ketté vágatott az Agraffai és Karpenissi nevű vidékeknek újabb felkelése által.

„Moreán semmi ujság nem történt mostanság; mint ha tsupa fegyverszűnés volna, olly nagy halgatás van; Ibrahim Modonban halgat tsendesen. Nem is gondolják, hogy mostanság valami újítást tegyen. Szebb és kedvezőbb időket vár.

„Aegina szigetén a' múlt November' végén az Elölü ők a' két Országló Biztoságok' lagjaikkal 's a' Nemzeti Gyűlésnek is némelly tagjaival egyetemben özsze-gyülekezve várokoznak, a' nélkül, hogy tanátskozásaikat mind ez ideig is kinyitoták volna, melynek azt az okát írják, hogy a' Hydriai és Speziai Követek Kolokotroni, Deligianni és több mások, nem akarnak Aeginán lakni.

„Az Aeginán tartózkodó Végrehajtó Biztoság múlt November' 29-dikén nem tsak hogy kemény parantsolatot adott ki az idegen nemzetek' hajójinak a' Görög tengeren való kiprédáltatása ellen, hanem még a' Neutrális Hatalmasságokat is meghívta, hogy hadi hajójik által ők is iparkodjanak gátat tenni a' tengeri ragadozásoknak: azonban mind e' mellett is olly nagy divatjában van most is ez a' veszedelmes ragadozás a' Görög tengereken, hogy talám soha sem folytattatott irgalmatlanabban. Bizonyos tudósításokból lehetett tudni, hogy Kándiánál 16, az Archipelágus' egyéb öbleiben pedig mégtöbb e'-féle ragadozó hajók olálkodnak a' ragadoomány után.

„A' Török Császár legkissebbé se tágitja elkezdett újításainak folytatását. Minden Török férjfiak, idősök, ifjak, laistromba irattatnak, mellyet, mint gondólni le-

het, részint az új módi rékrutázásra, részint az adózásra nézve tselekesznek.

A m é r i k a.

Némelly jelességek a' Buenos-Ayresi lakosokról 's életek' módjának különösségekről:—

Miers nevű útas, ki familiájával együtt tette a' La Plátai vidékeken ezen útozást, így ír-le egy dél-ebédet Buenos-Ayresben: — „En a' hozzám tartozókkal elől az asztal' végén egymás mellett ültünk, mint a' Spanyoloknál közönségesen ülni szoktak a' Vendégek. Három Szeretsenrab-szolgáló-leányok szolgáltak az asztal körül. Valami 20 tálételből állott az ebéd, mellyeket egymás után hoztak-fel a' szolgáló Léányok. Volt kenyér és metélt leves, főtt és pörkölt hús több féle, borjú-sült, e' mellett saláta, olajban főtt zöldség 's egyebek.

„Ezeket elköltvén, az egyik szolgáló rövid imádságot mondott-el, melly után a' gyümölts-fogást hozták-fel, a' mellyek közt sok érett fige, hajatlan vagy szőretlen baratzk, alma, körtve 's egyebek találtattak. Az ital tsak vízből állott. Végezetre egy mozdó tálát hoztak-fel, mellyet mindeneknek oda tartottak, hogy mossá meg a' kezeit. Ennyiből állott az ebédkezés. —

„A' kézmívesek itt sokkal bajosabban élhetnek mint Angliában, ámbár itt sokkal többet keresnek mint ott. De itt minden élelem drágább. A' béres szállások is, ámbár semmi házi butor nem találtatik benne, még is felettebb drágák, pedig minden rüt féreggel tele vagynak. A' majorság' húsának itt nagyon rossz ize van, mert nyers hussal tartják. Azt írja Head nevű Kapitány, hogy látott tyukokat dögölt lóbol kijőni. A' sertések is eszik a' nyers hust. A' marha-hús magában óltsó, hanem mint hogy a' tűzi fa, bors, só, kenyér, víz, 's egyéb oda tartozók nagyon

drágák, ennek az a' következése, hogy a' hús is drága lőve.

„A' ruházat 80 per Centel drágább, mint Angliában, melyre nézve az Anglusok már minden féle spekulálásokat megpróbáltak, még némelly furtsákat is. Némellyek látván, hogy melly sok szép tehének és legelők találtassanak itt, 's hogy a' kenyér mellett vaj még sints, úgy gondolkoztak, hogy jó lenne itt Írós-vaj-társaságokat felállítani, mert abból jó nyereség fogna lenni. Tehát Angliába írván kevés hónapok alatt egy Skotziai, Vaj-tsináláshoz értő leányokkal terhelt, egész hajó, érkezett-meg a' Buenos-Ayresi kikötőhelybe. De itt még ezek is véletlen akadályokra találtak. A' tehének itt nem olyanjamborok, mint Skotziában, hanem félénkek, szilajok, a' fejést nem állják, úgy hogy a' szegény Skotziai leányok közelíteni is alig mertek hozzájuk, hanem még ezen tsak segítettek a' parasztok az által, hogy szíjjakkal megkötötték a' tehének lábait 's ezek osztán szelidebbé lévén, nem soká minden bóltok tele voltak téjjel vajjal. Hanem illy sok fáradozásnak se lett valami nagy jó a' következése, mint hogy az oda való vajnak nem sok hasznát lehetett venni, azért, hogy hamar romlik, nem tartós, 's a' mi még nagyobb a' Buenos-Ayresi lakosok inkább kapnak az olajon, mint a' vajon.

Igen különös szokás itt az, hogy az utzákon ritkaság gyalog embert látni; egymás meglátására is lóháton járnak az emberek; bévásárlani hasonlóképpen Minden kováts, áts, és kőműves mesterembernek van minden napi lova, mellyen munkára kilovagol, 's vasárnapi lova, a' melynek tsak innepnapokon veszi hasznát. Még a' koldúsok is lóhátán járnak kódulni.

A' közelébbi M, Kurírban a' 81. lapon, hol a' zászlórol van szó, illy igazást kell ten-

ni: „A' Respublika' Zászlaja világos-kékmezőnek közepén, egy fehér Csillag.

B e c s.

Itt a' nagy hóra, hideg is nagy éstartós következett, úgy hogy nekünk néhány napok óta valóságos jó telünk van.

A' Brüni Ujság illy ritka, természeti jelenésről ír: — A' Troppaui kerületben Wagstadt mellett azt vették észre ezen város' lakosai, hogy egy szomszéd szántóföldön és mezőn az ő házaik mellett tenyérnyi magasságú dombot látszanak, mellyeknek ott addig semmi jele nem volt, 's a' mellyek lassanként mind magassadni látszottak. Jan. 2-dikán már az út is emelkedni látszott; de nem is igen ügyeltek a' tűneményre mind addig, míg Jan. 11-dikén éjjel, a' földnek jó nagy megrázkodása után, a' mezőnek nagy része a' többitől elválván megindult, úgy hogy a' mozdulatlan maradott és a' megindult részek között néhány ölnyi széles és mély nyílás lett, 's a' megindult föld annyira lesuhant, hogy alább néhány öl magasságú dombot tsinált; egy tsürt és egy pajtát felfordított, egy hártsfát pedig olly módon levitt a' hátán, hogy semmi változást nem okozott annak egyenes fennállásán.

Az ahoz értőknek hozzá vetése szerint 2990 négy-szegletű ölet teszen a' helyéről 7 láb mélységre alább roskadt földtest.

A' pénzfolyamat Februárius' 8-dikán; közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligátióji	88 19 ³ / ₂
Az 1820-béli sorsosok,	139 1 ² / ₂
Az 1821-béli hasonlók,	118 1 ⁴ / ₄
Béts városa 2 1 ² / ₂ p. Centes Bankó Obligátióji,	44 3 ⁴ / ₄ forint. keltek, mind C. ben.

A' Bankó Aktziák keltek 1070 forinton.
Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

Posony Febr. 6-dikán. — Az e' hónap' 3-dikán tartatott 178-dik Országos ülésben a' Mánások a' Correlatiókat illető Felelő Izenetet vették-fel tanátskozással, 's azután egy Követség által, Szószolló lévén a' Besztertzebányai Püspök Úr, a' Rendekhez vissza küldötték.

Azután a' Rendek az ő Királyi Felségéhez készített szerentséltető Felirást küldötték-el a' Mánások' Táblájához egy erre kirendelt Követség és Szószolló, Fő T. Dellinger Nagy Váradí Kánonok Úr által, mellyet ezen Tábla tellyesen helybe hagyván; azután az Ország' terhei, az Universitas' függetlenségére, a' Tanulási állapotra, 's a' Dohánytermesztésre nézve, Diktaturára adattak. — A' Rendek' Táblájánál a' Nehézségek' további pontjai vétettek tanátskozás alá egész a' Vármegye' Tiszti-székek újittatásáig.

A' 4-dikben és 5-dikben tartatott Kerületi ülésekben Válosz készített a' Mánásoknak a' Correlatiókról tett Felelő-Izenetjekre.

Nádorispány Ó Cs. Fő Herczagsége Bétsből e' h. 2-dikán jó egészségben vissza érkezett Posonyba.

Budán a' Királyi Magyar Pensiós Intézet e' folyó esztendőben Jan. 28-kán tartotta szokott ülését, Nagyságos Nyitrai Mátyás Úrnak, a' M. Kir. Helytartó Tanács' Tanácsossának, és a' Tudományok Commissiója' Elölülői Helytartójának előlülése alatt; melyben kiváltképpen, és legelőször végbe ment Holtse Kazimir Agoston Úrnak, a' Kir. Magyar Udvari Ka-

maránál volt Számvevő Tisztség' Tanácsossának, most nyugodalomban élőnek, mint egykor ezen Magyar Pensiós Intézet' Szerzőjének megtiszteltetése; minthogy Ó Csász. Kir. Felsége néki kegyelmesen nagyobb nemű Arany Erdem-pénzt függővel és pántlikával méltóztatott rendelni. Ezen Felséges Kegyelemnek által adatása előtt a' felyebb tisztelt Királyi Tanácsos és Elölülő Úr az Intézet' Deputatiojához, és annak egybe gyűlt számos tagjaihoz jeles innepi beszédet tartott, melyben Holtse Kazimir Agoston Úrnak igen fontos érdemét érzékenyen előadta. —

Az után kezdődött az Intézet Deputatiojának rendszerént való ülése, melyben a' tisztelt Szerző Úr is jelen volt, a' ki már most pensión vagyon. A' köz hasznú Intézetnek, mint az ő fáradságai' jutalmának fogamatját vigasztaló, 's megnyugtató örömmel hallotta, hogy ezen Intézetbe, kezdetétől fogva 1373-man írátták bé magokat, és a' megholtak' és pensióban lévők számát lehúzáván, most is, ú. m. a' folyó 1827-dik esztendőben Jan. 28-kán valóságos fizető tagok vannak 1115. Az Intézetnek tőkepénze pedig áll 466,473 for. 51 krajczárból. Az Intézet' fundusából mostanság törvények szerént járó pensiókat per 100, 150, 200, 300, és 400 forintban húznak, 19 szolgálatra elégtelenné lett előbbi tagok; 133 Özvegyek, és atya 's anya nélkül maradott 35 árvák. — Az Intézetnek ezen állapotja mind a' tagoknak tudomására, mind a' közönség' figyelmének gerjesztésére olly meg jegyzéssel közöltetik, hogy azok, kik ezen Intézetbe még a' folyó 1827-ben Jan. 1-ső napjától fogva bé lépni kívánnának, az ő kinyilatkoztatásait Keresztelő leveleikkel és a' megkívántató Orvosi bizonyossággal Budára az Intézet' Directiojához beküldjék.